

Komandi partur

Komandi partur hjá Kristian Djurhuus kemur um tveir vikur. Komandi partur verður um eitt dapurt 100 ára minni.

Sambært tingskipanini frá 1924 skuldu tingmenn tala standandi frá sínum plássi í tingsalinum

sama kundu sigast um landbúnaðarnevndin, sum í 1932 ikki enn var liðug at viðgera tað uppskot um nýskipan av landbúnaðinum, sum var lagt fram í 1908!

Eg fekk so formansskapin í hesum nevndum.

Uttan at tað skal takast sum sjálvrós, kann eg siga, at eg allar dagar á skrivstovu míni hevði eina serliga trongd at hava "slætt borð", t.v.s. at avgreiða málini so skjótt hetta lata seg gera. So her var veruliga nakað at fara í holt við.

Eftir at hava hildið fund í báðum nevndum var mín fatan, at tað kundi væl lata seg gera at fáa ruddað upp í kommununevndini, meðan tað kanska var tyngri við landbúnaðarmálunum.

Tað undraði meg, hvat ið tingmenn kundu fáa tíðina at ganga við í longum tingsetum, sum kundu vara seks vikur, tá so lítið hendi í nevndunum. Orsøkin var vist tann, at tíðin fór til nógv nyttuleys long politisk orðaskifti.

Andras hevði minni sum fáur

Ábyrgdina av hesum høvdu formenninir fyri teir báðar politisku flokkarnar. Annar hevði alla tíðina við flokkaskipan verið Jóannes Patursson. Sambandsflokkurin hevði í mong ár havt Oliver Effersøe og undan honum Friðrik Petersen.

Nú var tað so Andras Samuelson, sum bleiv formaður fyri ein flokk, sum hevði avgjórðan meiriluta í tinginum. Eg skilti á Andras, at hann vildi fegin hava eina broyting, og tí var tað, at hann vildi hava meg at vera formann í umrøddu nevndum.

Andras var framúr í orðaskiftum, meðan eg var góður til tað dagliga arbeiðið, sum eisini mátti gera. Hetta bleiv í høvuðsheitum arbeiðsbýtið okkara millum.

Tað eydnaðist í fyrstu tingsetuni at fáa ruddað upp í kommununevndini, og eisini í nøkrum av hinum nevndunum. Eg skrivaði vist øll álitini sjálvur.

Drúgv landbúnaðarlóggáva

Ringberg, amtmáðurin, hevði verið formaður í eini nevnd, sum skuldi koma við uppskoti um eina nýggja landbúnaðarlóggávu.

Her var eg limur saman við millum øðrum Jóannes Patursson. Trupulleikin var, at Patursson var ímóti eini og hvørjari lóggávu um broyting av festijørðini. Hann sat jú við størsta festigarðinum í landinum. Hansara grundsjónarmið var, at ein festari hevði sama rætt sum ein ognarmaður. Tí vildi ein og hvør broyting av festiskipanini vera tað sama sum ein samfelagskollvelting. Niclas Niclasen stuðlaði honum í hesum.

Fyri Sambandsflokkinn vóru limirnir umframt meg sjálvan Mikkjal Samuelson og Hans Iversen. Hesir føldu seg kallaðar at røkja áhugamálini hjá óðalsmonnum. Tað gjørdi Niclas Niclasen eisini.

Mikkjal var tó tann, sum hevði lættast at finna eina neyðsemju. Men her máttu vit, sum ikki eina ferð, útseta málið "til næste Aar." Tað var heilt fram til 1936/37, at hesi mál vóru á skránni.

Aftur sjúkrahús

Eg reisti aftur spurningin um eitt nýtt sjúkrahús á Tvøroyri. Ein skuldi trú, at Petur M. Dam stuðlaði einum slíkum uppskoti, so sosialur, sum hann var. Men tað gjørdi hann ikki. Hann vildi heldur pjøssa uppá gamla sjúkrahúsið. Kanska var orsøkin til hansara stóðutakan, at uppskotið kom frá mær. Soleiðis er politikkur eisini.

Málið um Skarstein

Sluppin Skarstein var forlist í Vesturgrønlandi hetta heystið. Nú høvdu sjálvstýrisfólk gjørt eina søgu, sum um hon var røtt, var ein staðfesting av, hvussu harðliga danskir myndugleikar fóru fram móti føroyskum fiskimonnum, sum trongdu til hjálp.

Eg setti meg í samband við

Niclas Niclasen bardist fyri sýslumansembætinum í Vágum. Kanska var hann ikki heilt ólíkur langabbasoninum, Jørgen

skiparan, sum eg kendi væl, og hann gav mær eina aðra søgu. Tað hevði verið sjóforhoyr, og her kom einki fram í hesum máli um grova viðferð av okkara fiskimonnum, hóast tað mátti ásannast, at donsku myndugleikarnir kundi verið meira smidligir, men hetta var orsakað av sjálvari skipanina í Grønlandi.

Hetta var eisini viðgjørt í bløðunum og í tinginum, har eg varð lagdur undir at halda hondina yvir umrøddu framferð hjá dønum.

Tað skal tó ásannast, at viðferðin sum føroysk fiskiskip fingi í Grønlandi ofta var ósømilig. Hetta kundi eisini brúkast politiskt.

Málið um Skarstein endaði eisini í landstinginum, har Jóannes Patursson, sum tá var limur, tók tað upp. Tí kom tað eisini í donsk bløð.

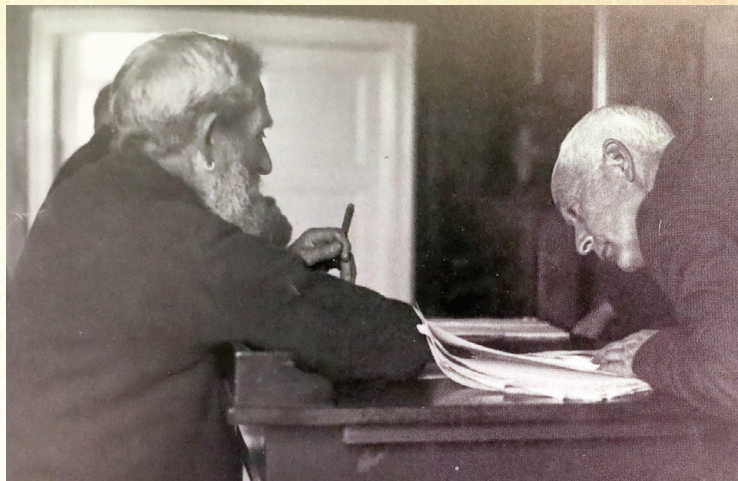
Tingsetan 1932 endar

Tann 5. oktober var til viðgerðar í tinginum ein umsókn frá arbeiðsmannafelagnum Fylking á Tvøroyri um at seta arbeiðir í gongd fyri at bota um arbeiðsloysið sum var. Hetta fekk Niclas Niclassen at leggja eftir Dam vegna Ísvirkid. Eg setti uppskot fram um, at málið varð sent donsku stjórnini við besta viðmæli. Hetta varð samtykt við 15 atkvøðum, sambandsmonnum, javnaðarmonnum og einum sjálvstýrismanni.

Tann 10. oktober endaði tingsetan, og eg føldi tað sum ein lætta eina tíð at koma burtúr politisku toganina.

Eg hevði lært nakað nógv um politikk, men sjálvsagt var nakað væl eftir. Eg lærði í hvussu er, at tað er neyðugt við toli.

Eg var komin at kenna Andras Samuelson betri. Tað er eingin ivi um, at hann var tann, sum stóð seg best í orðaskiftum. Hann var dugnaligur taktikkari,

Tingmenn til arbeiðis. Hesir eru Mikkjal Samuelson, beiggi Andras, og Gunnar Winther

Andras Samuelson og Jóannes Patursson vóru oddamenninir í politikki, tá ið Kristian Djurhuus kom á ting

betri enn Jóannes Patursson. Andras hevði tað fram um Jóannes, at hann hevði eitt ótrúliga gott minni. Hann mintist mál og hendingar langt aftur í tíðina, sum hann á standandi fót kundi vísa til. Jóannes Patursson var als ikki so væl fyri, og hann var ofta als ikki førur fyri at afturvísa tað, sum Andras ógvuliga sannførandi kundi føra fram.

Hinvegin var Andras ikki so væl fyri, tá ið tað galt tað dagliga arbeiðið, har tað ráddi um tað skrivliga og sakliga.

Á fundum var Andras ógvuliga prátingarsamur, og kundi fortelja nógvar góðar søgur. Men hetta seinkaði arbeiðið í nevndunum.

Her kann leggjast afturat, at meðan Andras var formaður varð førd gerðabók um tey mál, sum vórðu viðgjørd. Men hildið var uppat við hesum, tá ið Johan Poulsen seinni bleiv formaður í flokkinum.

Sambandsflokkurin eisini stinnur til fólkatingsvalið

Tað var fólkatingsvalið desember 1932. Trý valevni vóru: Andras Samuelson, Johan Kalsoy fyri Sjálvstýrisflokkinn og Johan Danbjørg fyri Javnaðarflokkinn. Andras fekk eins nógvar atkvøður sum teir báðir tilsamans. Eg var til einar tveir av teimum valfundum, sum

vóru. Tað var eingin ivi um, at Andras hevði tey bestu kortini á hondini, og at hann var tann besti taktikkarin.

Skarstein málið hevði verið partur av valstríðnum til fólkatingsvalið, og tað var serliga Sjálvstýrisflokkurin, sum royndi at gera sær dælt av hesum máli. Men tað fekk ikki ta stóru ávirkanina. Hetta var eitt vónbrot hjá Sjálvstýrisflokkinum.

Syrgilig vanlukka

Við árslok 1932 hendi ein syrgilig vanlukka á Tvøroyri. Tá kom Erik Johansen álvarliga til skaða, tá ið hann skuldu bresta eina bumbu.

Hann misti aðra hondina og part av arminum. Hann hevði fingið fyrverk umborð á einum fiskiskipi. Eg var til staðar og hjálpti økislæknanum eisini at taka undirarmin.

Men hann var kropslig sterkur og kom nokk so skjótt fyri seg aftur. Hann fekk avlamisendurgjald og fyri tað kundi hann byrja eina kiosk, sum hevur givið væl av sær. Tað var eitt slag av hepn, at hann misti høgru hond, tá hann var lámur. Á høgru hond fekk hann ein krók, sum hann kundi hjálpa sær við.